

Захарова Ефросинья Егоровна

Учитель начальных классов

МБОУ «Быраканская ООШ»

Быракан/Верхневиллюйский

Технологическая карта урока по якутской литературе

«Төбөтө уонна төрдө» нуучча остуоруйата

Технологическая карта
Нуучча остуоруйата “Төбөтө уонна төрдө”

Огордо:
Захарова Ефросинья Егоровна, алын кылаас учуутала.

Быракан, 2025с

Уруок технологической картата

Устудьон: Захарова Ефросинья Егоровна

Уруок тиэмэтэ: Нууча остуоруйата «Төбөтө уонна төрдө».

Кылаас: 2

Оскуола:

Уруок тиибэ: Сана тиэмэни арийыы, билсигии, ырытыы.

Уруок сыала: “Төбөтө уонна төрдө” остуоруйаны кытта билсии.

Учуутал сыала: Оболор остуоруйаны, өйдөбүллээхтик ааҕалларыгар, ис хоһоонун өйдүүллэригэр услуобуйаны тэрийии.

Уруок соруктара:

- *Үөрэтэр соруктара (дидактические):* Остуоруйа сүрүн санаатын өйдөөһүн, ырытыы. Үчүгэй сыһыан, үчүгэй санаа.
- *Сайыннарар соруктара (развивающие):* Үөрэх соруугун сөпкө туруоруу, улэтин былааннаныы, сыаналаныы. Тиэкиһи кытта үлэ, ырытыы, тэннээһин, ойуулааһын. Бэйэ-бэйэни истии, бэриллибит тиэмэбэ санааны сааһылаан кэпсээһин, ырытыы кэмигэр болҕойон истээһин, эппиэттээһин.
- *Иитэр соруктара (воспитательные):* Үтүөнү-мөкүнү, сырдыгы-хараҕаны арааран, сиэри-туому тутуһуу, амарах, аһыныгас, дьонно кыһамныылаах буоларга иитии.

Уруок тэрилэ: проектор, кинигэ, ноутбук

Уруок түһүмэхтэрэ

Уруок түһүмэхтэрэ	Уруок түһүмэхтэрин үөрэтэр соруктара	Улэ ньымал ара	Учуутал дьайыыта	Үөрэнээччи дьайыыта	Үлэни тэрийи и көрүн нэрэ (уопсай үлэ, бэйэ үлэтэ, пааранан үлэ, бөлөбүнэн үлэ)	Туттар тэриллэр	Бэйэ- бэйэни уонна бэйэни хонтуруолланыы үлэ	Былааннамыт түмүктэр(метапредметнай, предметнай, личностнай)
1.Тэрэ эһин чааһа	Оҕолору уруокка бэлэмнээһин.	Болҕойон истии-көрүү.	<p>-Утуо кунунэн, оболор! Мин аатым Ефросинья Егоровна, аабыы уруогун бугун мин ытыабым.</p> <p>-Оголоор, уорэнээччи хайдах олоруохтаагый?</p> <p>- Бары көнөтүк, атаһыт сыста, сыппакка олоробут.</p> <p>-Тэтэрээпитин арыябыт икки строканы котутэбит уонна бугунну чыыбыланы суруйабыт.</p> <p>-Бугун Ахсынны 26 кунэ. Кылааска улэ. Кырабыабай уонна учугэй буочарбытынан суруйабыт.</p>	<p>Оҕолор тураллар, чуумпураллар.</p> <p>-Үтүө күнүнэн,</p> <p>Уруокка киирэргэ бэлэмнэнэллэр.</p>			Үлэлиир миэстэни, үтүө сыһыаны тэрийии.	Уруокка бэлэмнэни. Бэйэни хонтуруолланыы, сааһыланыы.

<p>2.Уерэ нэр соругу туруоруу</p>	<p>Үөрэтэр соругу туруоруу. Уруок тиэмэтигэр таһаары түгэн.</p>	<p>Тылына н этии. Уруок соругун туруоруу, былааннааһын.</p>	<p>-Бугун биьиги сана айымньыны кытта билсиэхпит. - Оголоор, остуоруйа диэн тугун билэгит дуо? - Ханнык остуоруйалары билэгит? Нучча да остуоруйата буоллун. <i>Слайд</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Остуоруйа – норуот тылынан уус-уран айымньыта, фольклор биир корунэ,киьи бэйэтин багатын, ологун-дьабагын эбэтэр араас быылаан туьунан ойтон онорон кэпсиир дьиктилээх- дьиибэлээх, кэрэхсэбиллээх фантастическай кэпсээн. - Остурйаны ким айарый?(норуот уонна суруйааччы) - Билигин биьиги биир нуучча остуорайыт кытта билсиэхпит. - Оголоор, болгойон корун эрэ экраны.Мин эйиэхэ кыракый ребус толкуйдаатым,маны таайдаххытына бугунну уруокпут темата тахсан кэлиэ. - Бу тыллар хайаабыттарый?.Кэннитт эн аагаллар. - Оччогуна,тугу барар 	<p>Эппиэттиллэр.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Норуот уонна суруйааччы - Тобото уонна Тордо - Таннары сурулубуттар 	<p>Уопсай үлэ</p>	<p>Кинигэ, презентация</p>	<p>Бйытыгыга хоруйдааһын. Уруок тиэмэтин таайыы.</p>	
--	---	---	---	--	-------------------	----------------------------	--	--

			эбиппитий? - Маладьяастар.				
3.Уерэ нэр соругу толору у			Бугунну барар тиэмэбит “Тобото уонна тордо” нуучча остуорйатын барыхпыт. Норуот остуоруйатыгар ханнык геройдар бааллар? - Маладьяастар! -Аа5ыхпыт иннинэ тылбытын байытыахха. <i>Экран</i> -Тобото.... -Тордо... -Сэлиэбинэй... -Билигин остуоруйабытын ааган сагалыаххайын. Бары кинигэбитин арыяабыт 98 сирэй. - Бастаан мин аагыам,салгыы эьиги сыабынан аагыаххыт.Салгыы... - Билигин суьуохтэринэн,онтон санарар курдук, онтон тургэнник аагабыт. сагалаа эрэ.	Учууталы истэллэр. -Кыыллар,дьон уо.д.а			
Сыннь алаҥ мүнүүтэ		Бары бииргэ.	- Оголоор,сылайдыгыт дуо? билигин бары турабыт уонна экраны, миигин көрөн үтүктэбит. - Мин хаамабын, биьиги хаамабыт. Эн суурэбин,эьиги суурэбит. Кини ойор, кинилэр ойоллор.	- Аһааа, үтүктэллэр	Уопсай үлэ	Сынньалан	

			Мин турабын, бийги турабыт. Эн эргийэгин,эьиги эргийэгит. Кини олорор, бийигги олоробут.					
Тиэкс и кытта айымны быны аа5ан баран улэ	Айымны сүрүн санаатын өйдөөһүн. Айымны ис хоһоонун өйдөөһүн.	Кэпсэти и, бйытыга хоруйдааһын, ырыты	Оссо биирдэ испитигэр аахтыбыт,онтон ырыатахпыт. -Остуоруйага туох туьунан кэпсэnnэ? - Сурун геройдара кимнээгий? -Маннай эьэлээх кьи туох диэн кэпсэттилэр?Кьи того тордун ылла? - Эьэ тоботун ылбытын собулээбит дуо? Того? - Иккис сырыларыгар хайдах собулэстилэр? Кьи того тоботун ылла? - Туохха бурдук тобото нааданый? - Сэлиэьинэй бурдугунан тугу астыахха собуй? - Эьэ остуорйага хайдах коьуннэ? - Кьи туьунан тугу этиэххэ собуй? - Того куустээх эьэни кьи кыайбытый? - Того бу эьэлээх кьи догордоспот буолбуттар? - Кьи кыьлтан уратыта ойо буолар.Олоххо араас буолар,ой кууьу кыайар. Норукка ос хоьооно баар: “Разум силу победит” Хайдах ойдуугутуй бу ос хоьоонун? - Билигин остуоруйаны тоьо	Аа5аллар,боппуруос ка эппиэттиллэр.	Бэйэ үлэтэ. Хамаан данан улэ	Кинигэ	Ыйытыыга хоруйдааһын.	Бэйэлэрин санааларын үллэстиһиилэрэ. Сөптөөхтүк эппиэттээһин. Бэйэлэрин санааларын толору этиилэрэ

			ойдообуккутун билиэхпит. 2 хамаандага арахсабыт. Сорудах биэрэбин. Кинигэни корбокко текстовай пазл хомуйагыт. Бастакынна бутэрбит хамаанда жетон ылар. - 2-с сорудах пазл хомуйагыт. - билигин эьизэхэ оссо сорудах биэрэбин. Тоботун уонна тордун булуохтааххыт. Холобур...					
Дьизэ үлэ		Бары бииргэ.	-Оболоор уруокпут бутэрэ чугааата. -Дьизэ үлэбитин сурунун. -Остуоруаттан быа тардыыны уруьуйдаан кэлин.	дьизэ үлэни суруналлар.	Бэйэ үлэтэ.		Болдойон истии, дьизэ үлэни сурунуу.	Бэйэ дьарыгын хонтуруоллааһын .
Сыаналаны, ы тумук оноруу	Бэйэ үлэни сыаналааһын.	Настройка уруок түмүгэр хайдабын этии.	-Оболоор бүгүн биһиги ханнык остуоруйаны кытта билсистибит? -Тугу ойдоотугут остуоруйаттан? - Уруокка туох сананы биллигит? -Ордук туох интэриэьинэий? - бары остуолбутун кордубут,эьиги иннигитигэр смайликтар сыталлар. - от куех сирэй уербут – того диэтэр кини барытын ейдеебут, бугунну уруогу себулээбит - арабас сирэй – уербэтэх того диэтэр кини бугунну уруокка тугу эрэ ейдеебетех, уруогу соччо себулээбэтэх - кьыыл сирэй – кьыьырбыт, хомойбут того диэтэр кини бугунну уруоктан тугу даганы	- Нуучча остуоруйатын Тобото уонна тордо -Оболор санаалара.	Уопсай үлэ, бэйэ үлэтэ.		Санааларын үллэстэһин, бэйэлэрин сыаналааһын, атын киһи санаатын тулуйан истии.	

			ейдеебетех, уруогу себулээбэтэх - бары биир биир септеех сирэйи талабыг - маладыастар! Манан уруокпут буттэ, керсуеххэ дизери!					
--	--	--	--	--	--	--	--	--